Gemeente Bergen op Zoom

RVB25-0048

Voorlegger Raadsvoorstel

Onderwerp	:	Regionale Woonzorgvisie West-Brabant West
Nummer voorstel	:	RVB25-0048
Datum voorstel	:	02-09-2025
Portefeuillehouder(s)	:	Dhr. J.G.P. van Aken
Contactpersoon	:	E.J.C. Mulders - Meesters
Afdeling	:	Maatschappelijke Ontwikkeling
Contactpersoon Email	:	s.meesters@bergenopzoom.nl
Programmanummer en -naam	:	10. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Voorstel:

De Regionale Woonzorgvisie West-Brabant West vaststellen met daarin de volgende kernwaarden:

1. Een eigen woonplek
2. In een vertrouwde omgeving
3. Welzijn eerst, zorg als vangnet
4. Samenwerking dicht bij huis

Type voorstel:

☑ Kaderstellend
☐ Controlerend
☐ Rest

Zijn in het voorstel één of meer van de volgende aspecten van toepassing?

	Ja	Nee
Zijn doelen en/of effecten beschreven	☑	☐
Financiële consequenties	☐	☑
Gevolgen voor de schuldenlast	☐	☑
Inspraakverordening van toepassing	☐	☑

Communicatieparagraaf:

Bekendmaking verloopt via de reguliere bekendmakingen op de website van de gemeente.

Samenvatting:

De regio West-Brabant West staat de komende jaren voor aanzienlijke uitdagingen op het gebied van wonen en zorg. Door onder andere vergrijzing, veranderende zorgbehoeften, een krappe woningmarkt en personeelstekorten in de zorg, is het noodzakelijk om gezamenlijk een toekomstbestendige en inclusieve visie te ontwikkelen. Met deze regionale woonzorgvisie wordt gehoor gegeven aan de opdracht vanuit het Rijk om samen met partners op het gebied van wonen, zorg en welzijn een visie op wonen en zorg op te stellen welke regionaal is afgestemd. In de visie zijn regionale doelen en afspraken opgenomen over vier thema's:

1. elkaar helpen in een zorgzame gemeenschap in een veerkrachtige wijk;
2. mensen die een woon- of opvangvoorziening nodig hebben;
3. mensen in een kwetsbare positie op de reguliere woningmarkt
4. ouderen.

De lokale vertaling van deze afspraken zal landen in het Volkshuisvestingsprogramma en in de Uitvoeringsagenda Sociaal & Veilig.

Bijlagen: (geef aan of een bijlage is bijgevoegd of ter inzage is gelegd; benoem en nummer deze bijlagen)

Bijlage nr.	Omschrijving	Bijgevoegd/Ter inzage
1	Regionale Woonzorgvisie West-Brabant West	

Gemeente Bergen op Zoom

RVB25-0048

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering	:	30-10-2025
Nummer	:	RVB25-0048
Onderwerp	:	Regionale Woonzorgvisie West-Brabant West

Aan de gemeenteraad,

Voorstel

De Regionale Woonzorgvisie West-Brabant West vaststellen met daarin de volgende kernwaarden:

1. Een eigen woonplek
2. In een vertrouwde omgeving
3. Welzijn eerst, zorg als vangnet
4. Samenwerking dicht bij huis

Inleiding

Het wordt voor mensen steeds moeilijker om passende woonruimte te vinden. Voor sommige mensen is dit extra lastig omdat ze afhankelijk zijn van bepaalde zorg of begeleiding. Denk aan de groeiende groep ouderen, maar ook aan bijvoorbeeld mensen die uitstromen uit woonvormen voor jeugdzorg of beschermd wonen of dak- en thuisloze mensen. Dit vraagt om een variatie in woonvormen en een passend aanbod van zorg en/of ondersteuning. In de Rijksprogramma's "Een thuis voor iedereen" en "Wonen en zorg voor ouderen", beide onderdeel van de Nationale Woon- en Bouwagenda, wordt gestuurd op het realiseren van voldoende en geschikte huisvesting met passende ondersteuning voor aandachtsgroepen en ouderen. Van gemeenten wordt gevraagd om samen met partners op het gebied van wonen, zorg en welzijn een visie op wonen en zorg op te stellen. Deze "woonzorgvisie" moet regionaal worden afgestemd, aangezien veel vraagstukken op dit vlak de gemeentegrenzen overschrijden. De gemeenten in West-Brabant West hebben ervoor gekozen om samen te werken in de realisatie van een regionale woonzorgvisie. Samen met corporaties, welzijnsorganisaties, zorgpartijen, het CZ Zorgkantoor, belangenbehartigers, cliëntenorganisaties en de provincie is er het afgelopen jaar hard gewerkt aan deze domein overstijgende visie. De gemeente Bergen op Zoom heeft hierin een belangrijke rol gespeeld als bestuurlijk en ambtelijk kartrekker.

<u>Proces</u>
Om voldoende draagvlak te realiseren voor deze regionale woonzorgvisie, heeft er een uitgebreid participatieproces plaatsgevonden:

- ✓ de beleidsadviseurs van de acht gemeenten met als aandachtsgebieden wonen en zorg, evenals de adviseurs van de vijf woningcorporaties in de regio, zijn het gehele proces nauw betrokken geweest;
- ✓ er is een “meedoegroep” opgezet met daarin de betrokken medewerkers van belangrijke partners op het gebied van wonen, welzijn en zorg, welke gedurende het gehele proces hebben meegedacht en input hebben geleverd;

- ✓ middels diverse netwerkconferenties zijn alle partijen samengebracht om thema's, doelen en afspraken met elkaar verder uit te werken;
- ✓ belangenbehartigers en cliëntenorganisaties (waaronder de Adviesraad Sociaal Domein, OOBoZ, de huurdersbelangenverening van Stadlander en de cliëntenraad van SDW), zijn op twee belangrijke momenten in het proces (na oplevering van de woonzorganalyse en op het moment dat de conceptversie van de visie gereed was) geïnformeerd en hebben input kunnen leveren;
- ✓ alle raadsleden van de betrokken gemeenten hebben op verschillende momenten gedurende het traject de mogelijkheid gekregen om input te leveren tijdens de regionale raadsbijeenkomsten (op 10 februari en 21 mei jl.) en de digitale sessies die zijn georganiseerd in het kader van de woonzorgvisie (op 14 januari en 10 juni jl.).
- ✓ de wethouders wonen en zorg en de bestuurders van de woningcorporaties zijn in bestaande regionale bestuurlijke overleggen diverse malen geïnformeerd over de voortgang en gevraagd om input en richting te geven;
- ✓ bestuurders van organisaties op het gebied van zorg en welzijn zijn in het bestuurlijk overleg van Grip op Kwetsbaarheid diverse malen geïnformeerd en gevraagd om feedback te geven.

Beoogd maatschappelijk effect/doelstelling

Het doel van de regionale woonzorgvisie is het kunnen ondersteunen van de meest kwetsbare inwoners met voldoende geschikte woningen, op een passende plek en evenwichtig verdeeld, met de juiste zorg & ondersteuning om mee te (kunnen) doen aan de samenleving.
Een belangrijk uitgangspunt bij de totstandkoming van deze visie was: lokaal wat kan, regionaal wat moet. Soms ligt de sleutel tot succes bij een goede regionale afspraak, meestal zijn het de mensen in de uitvoering (op gebiedsniveau) die het verschil maken. In deze visie zijn die opgaven vastgepakt, waarvan partijen denken dat ze dusdanig groot zijn of worden dat ze het lokale niveau overstijgen.
Een ander uitgangspunt was realisme en haalbaarheid. De regionale woonzorgvisie bevat reële kaders, ambities en (samenwerkings)afspraken. Gemeenten zorgen voor een lokale uitwerking in o.a. hun volkshuisvestingsprogramma's, waarbij ze vanzelfsprekend recht doen aan hun eigen "couleur locale" en eventueel aanvullende speerpunten.

Uitwerking voorstel

In de bijlage vindt u het resultaat van wat alle partijen samen hebben opgehaald en uitgewerkt. Tijdens het proces hebben deelnemers vaak geconstateerd dat de wereld van wonen, welzijn en zorg verschillende werelden zijn, gescheiden door systemen, geldstromen en een andere taal. Doorbraken zijn nodig en die vragen ook om landelijke systeemveranderingen. Tegelijkertijd is er volgens alle partijen winst te behalen als het lukt om meer integraal én gebiedsgericht te kijken. Om die reden is er gekozen voor een themagericht programma:

1. Elkaar helpen in een zorgzame gemeenschap in een veerkrachtige wijk
2. Mensen die een woon- of opvangvoorziening nodig hebben
3. Mensen in een kwetsbare positie op de reguliere woningmarkt
4. Ouderen

In het proces is vaak gesproken dat het op het gebied van wonen, welzijn en zorg begint met preventie en community building. Veel van die beschouwingen staan ook al in het IZA-Regioplan West-Brabant West. Feit is en blijft echter dat mensen een dak boven hun hoofd nodig hebben en dat het bieden van passende zorg- en ondersteuning hierbij nodig is. Het creëren van meer woonplekken is urgent en een proces van lange adem, volharding, focus en innovatie. Omdat er niet voldoende woningen zijn, stagneert ook de doorstroom en uitstroom. Hierdoor nemen de zorgkosten toe. Ondertussen is het op sommige plekken steeds moeilijker om voldoende en goed (zorg)personeel te vinden. Ook staat de draagkracht van sommige wijken onder druk. Het zorgt ervoor dat er ook een vraagstuk ligt in de verdeling (waar wel en niet bepaalde woonzorgvormen). Op tal van beleidsterreinen worden al concrete regionale acties uitgevoerd en deze moeten met snelheid doorgezet worden. Deze regionale woonzorgvisie brengt samenhang en gaat in op wat er aanvullend gedaan moet worden.

Consequenties van het voorstel

Om zowel de voortgang op diverse dossiers te waarborgen als de integrale samenwerking te versterken, is er voor de borging van de uitvoering van de woonzorgvisie gekozen voor een aanpak waarbij de inhoud van de woonzorgvisie leidend is, samen met bestaande programma's en actielijnen uit o.a. de regionale woondeal en het IZA-Regioplan. Dit houdt het volgende in:

- De bestaande overlegtafels blijven in stand: het Bestuurlijk Overleg Wonen (voor de regionale woondeal), de Stuurgroep Grip op Kwetsbaarheid (voor de IZA actielijn kwetsbare ouderen nu en in de toekomst) en de Bestuurlijke tafel Maatschappelijke Opvang/ Beschermd Wonen blijven elk hun eigen dynamiek en focus houden.
- Coördinatie is nodig, in de vorm van een kwartiermaker. Deze regionale kwartiermaker wordt ondergebracht bij de Stedelijke Regio West-Brabant onder de actielijn wonen. De kwartiermaker zal aan de slag gaan met het uitwerken van een uitvoeringsprogramma 2025-2030 met een planning, goede monitoring en de wijze waarop we verantwoording afleggen.
- Periodiek (in het voor- en najaar) wordt een integraal combi-overleg georganiseerd, waarin synergie, voortgang, bijsturen en het doorbreken van domeinlogica centraal staan. Dit overleg sluit idealiter aan op een reguliere vergadering van één van de bestaande tafels. De regionale kwartiermaker zal de organisatie hiervan op zich nemen.
- Lokaal zit de sleutel tot uitvoering beleidsmatig via programmasturing en prestatieafspraken en praktisch via gebiedsgericht samenwerken. De afspraken uit deze regionale woonzorgvisie landen allereerst in volkshuisvestingsprogramma's. Het betrekken van welzijns- en zorgpartners bij prestatieafspraken biedt kansen voor meer samenhang en impact.

De gemeente Bergen op Zoom zal als bestuurlijk kartrekker nauw betrokken blijven bij de uitvoering van de regionale woonzorgvisie.

Duurzaamheid

In deze visie worden de beleidsterreinen wonen en zorg samengebracht, waardoor er naar duurzame oplossingen wordt gezocht voor domeinoverstijgende vraagstukken.

Risico paragraaf

Geïdentificeerde risico's

Risico-onderdelen	NvT	Laag	Neutraal	Hoog
1. Realiseren maatschappelijke effecten		X		
2. Politiek-bestuurlijk en draagvlak		X		
3. Imago gemeente		X		
4. Algemene en externe omgeving		X		
5. Veiligheid		X		
6. Financiën		X		
7. Juridisch		X		
8. Planning		X		
9. Kwaliteit uitvoering		X		
10. Capaciteit organisatie en samenwerking partners		X		

Beheersmaatregelen risico's hoog
n.v.t.

Alternatieven

Een alternatieve keuze zou zijn om niet in te stemmen met deze regionale woonzorgvisie dan wel deze visie te amenderen. Dit zou echter de volgende risico's met zich meebrengen:

- Er wordt dan geen gehoor gegeven aan de opdracht vanuit het Rijk om - samen met partners op het gebied van wonen, zorg en welzijn - een visie op wonen en zorg op te stellen welke regionaal is afgestemd.
- De in de visie benoemde doelen en afspraken zijn zorgvuldig afgestemd en worden - vanwege het doorlopen participatietraject - breed gedragen. De visie vormt de basis voor verdere samenwerking. Het niet instemmen met de visie of eenzijdig amenderen zou de samenwerking met de andere gemeenten en de grote partners op het gebied van wonen, zorg en welzijn onder druk zetten en de energie weghalen uit het proces om samen door te pakken op de afspraken die in deze visie zijn opgenomen.

Raadsvoorstel

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

De secretaris,

mr. C.G. Jacobs

De burgemeester,

drs. M. Mulder MSc.

RVB25-0048

Raadsvoorstel

De raad van de gemeente Bergen op Zoom;

gezien het voorstel van het college van 2 september 2025, nr. RVB25-0048;

BESLUIT:

De Regionale Woonzorgvisie West-Brabant West vaststellen met daarin de volgende kernwaarden:

1. Een eigen woonplek
2. In een vertrouwde omgeving
3. Welzijn eerst, zorg als vangnet
4. Samenwerking dicht bij huis

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 30 oktober 2025

De griffier,	De voorzitter,
drs. E.P.M. van der Meer	drs. M. Mulder MSc.